

Выходитъ у Львовъ
що дни (кромъ недѣль и
гр. кат. святы) о 5-ой го-
динѣ по полудни.

Адміністрація и
Експедиція підъ ч. 8
улица Чарнецкого.

Редакція підъ ч. 13
улица Жулінського.

Письма приймають ся
лишь франковани.

Рекламаціи неопе-
чатаї вольні відъ порта.
Рукоописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Ч. 70.

Четверть 28 Марта (9) Цвѣтня 1891.

Рокъ I.

Нарада рускихъ пословъ.

Въ понедѣлокъ по полудни відбула ся у пос. Романчука нарада рускихъ пословъ до Рады державної, а вчера виѣхали вже послы курерскимъ поїздомъ до Вѣдня. На нараду не прибули лишь пос. Мандичевскій и Охримовичъ; кромъ того запрошено ще члена Выдѣлу краевого и посла на Соймъ краевый д-ра Савчака. Перебувавъ такожъ у Львовѣ буко-вицько-рускій посолъ д-ръ Волянъ, але въ нарадѣ не бравъ участія, бо виѣхавъ скорше до Вѣдня. Вонъ видѣвъ ся лишь зъ пос. Романчукомъ и заявивъ ему, що буде въ спра-вахъ рускихъ поступати згдно зъ галицько-рускими послами, але що до свого вступлення до руского клубу не скажавъ нѣчого позитив-ного. Зъ того можна вносити, що д-ръ Волянъ має дѣстно охоту вступити до клубу Гоген-варта, якъ то донесла була черновецка *Gazeta Polska*, котра доказувала навѣть, що д-ръ Волянъ зобовязавъ ся вступити до того клубу.

Про хдѣрь и результатъ сеї нарады не звѣстно нѣчого точного, а „Дѣло“ подає лишь таку вѣсть, очевидно комунікатъ посольський:

„Посоль Романчука представивъ зображену-мъ ситуацію, а потімъ почались нарады, ко-трыхъ результатомъ виїшли слѣдуючій поста-новы:

1. Послы Русини творять въ Радѣ державної окремий, самостійний клубъ рускій.

2. До дефінітивного уконституовання клю-бу, котре наступить у Вѣдни, збраний посли поручили заступство клубу послови Романчу-кови. Списане протоколу поручено послови Телишевскому.

3. Обговорено становище клубу руского якъ супротивъ правительства, таївъ и супро-тивъ іншихъ клубівъ въ Радѣ державної.

4. Уложено підълъ працъ межи поо-диночнихъ пословъ.

5. Постановлено, що въ клубѣ повинна межи членами єго панувати повна одномы-шленность“.

Переглядъ політичний.

Вчера відбула ся підъ проводомъ гр. Го-генварта нарада мужівъ довѣрія всіхъ консервативныхъ фракцій, въ котрой взяли участь і гр. Ришардъ Кляйнъ-Мартиніцъ, кн. Кароль Шварценбергъ, гр. Деймъ, кн. Чарто-рийський, пос. Яворський, д-ръ Черкавський, ін. Кляичъ, Ебенгохъ, Катрайнъ, Карльосі и Фуксъ. Виїсано загально бажане, щоби всѣ фракції давної правице получили ся въ одень великий клубъ, котрый бы зъ клубомъ поль-скимъ удержувавъ и даліше якъ до теперъ дружинъ відносили.

Рівночасно відбула ся і нарада сполученії нѣмецкої лѣвницї, въ котрой взяло участь 95 пословъ. Д-рови Пленерови и бар. Хлюмен-кому ухвалено виїзжати подяку за ихъ доте-першне ведене дѣла.

Вчера вечеромъ відбуло ся засѣданіе кола польского а нинѣ зъ рана має відбути ся засѣданіе молодо-ческого клубу.

Narod. Listy доносять, що президетъ ка-бінету гр. Таффе відъ часу послѣдньої нарады зъ пос. Яворскимъ не видѣвъ ся зовсімъ зъ д-ромъ Пленеромъ а конферувавъ лише зъ гр. Гогенвартомъ. Тажъ сама газета обчисляє та-коожъ, яку більшість буде гр. Таффе мдгъ ма-ти для проектированої адреси и каже, що на-вѣть въ тѣмъ случаю, коли бѣльниця хотѣла конче переперти свої проекти адреси, то гр. Таффе таки буде мати більшість для себе. За єго проектомъ будуть голосувати Поляки и Русини разомъ 65 голосівъ, 90 членовъ клубу Гогенварта, 8 зъ клубу Коронінго, 6 пословъ середній партії и 7 дикихъ. Але єсть такожъ певність, що і антисеміти підъ проводомъ кн. Ліхтенштайн будуть за нею голосувати.

Рівночасно зъ палатою пословъ відбуде ся завтра і перше засѣданіе палати панівъ Тенерфішій складъ палати панівъ єсть такій: Она числити 230 членовъ; зъ тихъ єсть 21 архікнязівъ 79 належить до правице, 60 до лѣвницї, 36 до центра, 26 Поляківъ, 6 Чехівъ а 2 члены не належать до нѣякої партії.

Правительство російське постановило у-строити въ Феодозії портъ торговельный и призначило на ту цѣль, 1,450.000 рублівъ. Севастополь має стати виключно портомъ во-сенишъ. Россійскій капиталісти утворили сполку, котра має будувати дорогу відъ моря Каспій-скаго ажъ до Тегерану. Єсть то доказъ, що Россія старає ся вйті зъ Персією въ чимъ разъ близшій и тѣснійши знosiни. Въ той цѣлі постановлено такожъ, що перскій срѣбній

теплоти відъ сонця на землю въ повній силѣ. Але коли бы такъ дѣствто було, то мусіло бы въ тѣмъ роцѣ и въ тѣмъ часті, коли ти пятна показують ся на сонці, бути на пѣйді землі одинаково холодно. Тымчасомъ показує ся, що навѣть и тогды лише въ декотрихъ сторонахъ буває холодніше.

Звѣстна такожъ рѣчъ, що въ декотрихъ рокахъ буває богато дощу, а відъ дощівъ стає и холодніше. Але чи то ти пятна на сонці и дощъ на землю зводять? Правда, що и. пр. въ 1882 р. було дуже богато дошу, и сонце було тогды такожъ покрите множествомъ пя-тенъ; але въ 1888 р. падавъ дощъ безустанно, а пятенъ на сонці було дуже маленько. Отже годѣ пояснити собѣ зливъ на землі пятнами на сонці. Але єсть одна причина, котра здається намъ легко пояснити то зъявлене въ природѣ, а тою причиною здається бути мѣсяць. Треба знати, що мѣсяць тягне до себе воду и воздухъ и розуміти такожъ, якъ вонъ обертає ся до-коло землї. Возьмемъ кругленьке яблоко и скажемъ собѣ, що то наша земля; тамъ, де у него хвостикъ а на противніомъ боцѣ вершокъ, то будуть бігуни землї. Перекрой може то яблоко якъ разъ по серединѣ межи хвостикомъ а вершкомъ; витнѣмъ кусень круглого паперу, але ширшій якъ перекрой яблока, та поставмо мѣжъ обѣ половины яблока, а паперъ буде зъ яблока виставати. Той вистаючій бергъ паперу представляє намъ тогды рѣвникъ нашої землї. Мѣсяць обертається отже такъ доокола землї, що разъ йде однимъ бокомъ понадъ рѣвникъ (нѣбы той кусень вистаючого паперу),

Чи не студенѣ Европа?

Відъ многихъ вже лѣтъ добачають учени, що не лише въ нашому краю але и въ цѣлій Европѣ стає якось студенѣше; зими бувають дуже острі, морозы великий а лѣто холодні. Та не лишь учени, але навѣть и неписьменній, старій людь приповѣдають, що не памятають такої студенї, яка послѣдніми роками всюди настала. Давнинше, кажуть, бували, що правда, и тяжкі зими, але лѣта за то були теплі; въ жнива бувала неразъ така спека, що ажъ тяжко було витримати, а зливъ такихъ, та без-устаннихъ дощівъ, якъ теперъ бувають, не було. Що тому за причина? Славній фран-цузький учений, астрономъ Фламаріонъ, що зъ давнинъ давна слѣдить за всікими змѣнами въ природѣ, ставъ не давно тому доказувати въ одній американській газетѣ, що теплота въ Франції, а мабуть и въ цѣлій Европѣ, стає зъ кождымъ рокомъ менша; вонъ виїзжавъ, що въ Парижі стає теплота мало що не кождого мѣсяця менша, якъ бы то звичайно по-винна бути. Другій учений въ Брукелі, Лянкастерѣ, а відтакъ ще и іншій учений въ полуздневої та середній Франції и въ Греніч підъ Лондономъ въ Англії добавили ту саму змѣну въ природѣ, що и Фламаріонъ, а Фламаріонъ на то все питає: Чи не студенѣ може Европа? Чи не вертає она назадъ до тихъ часобъ, коли то ви покривала груба верства леду?

Знайшлисъ учени, котрій ему відповѣли на ти пытання, и кажуть, що Европа не студенѣ, що нема чого бояти ся, щоби она зновъ, якъ богато тысячівъ лѣтъ тому назадъ, по-крыла ся ледомъ; але то правда, що колъ-канція або и колъкасдесялт лѣтъ въ цѣлій Европѣ стає то холоднѣше то зновъ теплѣше. А щожъ зновъ тому за причина? На то вже труднѣше відповѣсти, бо годѣ виїзжати всѣ причини тої змѣни.

Однакъ передовсѣмъ треба знати, зъ відкі бере ся тепло на землю. Треба насампередъ знати, що земля має свое власне тепло. Ученій кажуть, що земля въ самомъ своїмъ осередку, єсть дуже горяча и зовсімъ розтоплена, а до-казомъ на то суть огністій гори, котрій викидають зъ себе розтоплену масу кам'я, або такъ звану ляву. Тепло землї виходить зъ неї у воздухъ и она мусить для того ставати чимъ разъ холоднѣша. Відтакъ дѣстает земля тепло и відъ сонця. Приайде, кажуть отже, часъ, коли и тепло землї и тепло сонця такъ зменшить ся, що на землі стане дуже студено и цѣла земля покриве ся ледомъ. Ну, але до того, дякувати Богу, що дуже далеко, бо ще міліоны и міліоны лѣтъ.

Але чому то тепер вже відъ часу до часу стає на землі холоднѣше? До недавна такъ говорено: Звѣстна рѣчъ, що на сонці показують ся відъ часу до часу якісъ, та більшій то меншій, пятна, плями. Зъ відкі ти пятна беруть ся на сонці, годѣ намъ тутъ пояснити; досить, що ихъ що 11 лѣтъ найбільше на сонці и що думано, що то они не допускають

грошъ мають мати значъне и въ Россіи и можуть тамъ курсувати.

О цѣкавѣмъ именованю доносятъ зъ Россіи. Кажуть, що царь именуває ген. кн. Кантакузена, дотеперъшнаго шефа ген. штабу 13-цятого московскаго округа военнаго. Кн. Кантакузенъ, бувъ послѣднімъ россійскимъ міністромъ войны за кн. Александра Батенбергскаго, зъ которымъ вонъ живъ въ значно лѣпшихъ вѣдоминахъ, якъ всѣ его нопередники. Вонъ то подпись приказъ мобілізаціи болгарской арміи до войны зъ Сербію, въ наслѣдокъ чого Россія потому вѣдомила своихъ официрѣвъ зъ болгарской ссужбы, а зъ ними и кн. Кантакузена. Фактъ сей нарочивъ бувъ тогды Болгаріи богато клопоту, але и не мало пошиодивъ самой Россіи, бо она стратила черезъ то свое впливове становище въ Болгаріи. Кажуть, що кн. Кантакузенъ вѣдряджувавъ тогды вѣдь сего кроку.

Nord. Allg. Ztg. каже, що донесенія нѣмецкихъ и австрійскихъ газетъ, будь-то-бы канцлеръ Капрі выскажавъ свой жаль по причинѣ того, що президентъ італійскаго кабінету Рудіні, сказавъ въ своїй послѣдній бесѣдѣ, що Італія уважає тридержавный союзъ лишь за средство до обороны, есть зовѣтъ безосновна. Такожъ безосновно есть поголоска, будь-то-бы канцлеръ Капрі поручивъ заявити за посередництвомъ амбасады, що того рода енуніації ослабляють союзъ трохъ державъ.

Дивну якусь и не знати на сколько правдиву вѣсть подає сербске „Видело“ котре тактъ дописитъ: „Гарнізонъ бѣлградскій бувъ черезъ колька почей сконсигнованый. Головними улицями перебѣгали вѣдѣльы кавалеріи; регентъ Бѣломарковичъ выдавъ бувъ приказъ командаントи мѣста — не пытаючись о то міністра войны — щобы патролъ войсковій не допускали на улицяхъ нѣякого збѣговиска и зборовъ. Палату короля и помешканя регентовъ стережено дуже пильно. Всѣ жителѣ мѣста и цѣлый свѣтъ дипломатичный були тымъ дуже занепокоені. Нѣхто не знає, яка есть причина сеи осторожности, котра надає мѣсту выглядъ стану облоги. Зачувати липъ, що выкрыто якій заговоръ противъ династіи и регентовъ. Вѣстей тыхъ не запречено.“

Про убійниківъ Белчева не чувати доси нѣчого: и слѣдѣ за ними загинувъ. Кореспондентъ *Pest. Lloyd-a* розговорювавъ въ сїй справѣ зъ міністромъ Стамболовомъ а той ему сказавъ, що о сколько можна догадувати ся, то убійники вѣхали заразъ зъ Софії, прибули

вѣдакъ зближась до него чимъ разъ бльше, ажъ на конець переступає черезъ него и йде вѣдакъ другимъ бокомъ (разъ тымъ бокомъ, що н. пр. на яблочъ зверненій до хвостика, а другій разъ тымъ, що зверненій до вершка), вѣджилює чимъ разъ бльше вѣдъ рѣвника и ажъ коли найбѣльше вѣдхиливъ ся, зачинає зновъ нахилюватись до него, переступає его въ другомъ мѣсци и вертає зновъ на першой бокъ.

Ученій дослѣдили, що въ тихъ рокахъ, коли мѣсяць найбѣльше вѣдхилюєсь вѣдъ рѣвника на земли, бувають найбѣльшій дощѣ. Требажъ и то знати, що мѣсяць не завѣгды, значить ся, не що року, однаково вѣдхилюєсь вѣдъ земль. Мѣсяць потягає отже за собою вогкій струй воздуха, розводить ихъ понадъ землею, зъ нихъ творять ся вѣдакъ хмары и спадає дощъ, который зновъ наводить холодъ на землю.

Въ 1882 р. падали великий дощѣ а того року мѣсяць бувъ якъ разъ найбѣльше вѣдхиливъ ся вѣдъ рѣвника. Въ червню и липню 1889 були зновъ великий дощѣ а мѣсяць такожъ найбѣльше бувъ вѣдаленій вѣдъ рѣвника. Въ вересню того року ставъ вонъ вже наклаєти ся до рѣвника и длятого осінь була суха и тепла.

Дальшою причиню студени суть такожъ вѣтры, котрій вѣютъ въ півночи, де земля есть вікти вѣчными снѣгами и ожеледцями. Багато треба бы говорити, длятого и коли ти вѣтры вѣютъ и длятого не будемо тутъ надъ тымъ розводити ся; скажемо лишь только, що

щасливо на сербску границю, всѣли въ Пиротъ на зелѣницю и черезъ Бѣлградъ переїхали до Угорщины, де и укрывають ся. Нема анѣ сумнѣву, що атентатъ бувъ вимѣреный противъ Стамболова.

Новинки.

— **Именованія.** Преаесь кабінету именуває комісаря поліціи Михайлъ Заячківскаго у Львовѣ, старшиємъ комісаремъ поліції, а концепіста поліціи, Фердинандъ Котовскаго, комісаремъ поліції. — Секретарь Намѣстництва у Львовѣ, Августъ Штурковскій, и віцесекретарь міністерія Чежовскій, именованій старостами, а комісаръ повѣтівъ Володиславъ Пизаръ и Антонъ Голдинській, секретарями Намѣстництва галицкаго. — П. Міністръ просвѣты и вѣроисповѣдання именуває концепіста Намѣстництва, д-ра Жигмонта Нілата, концепістомъ въ міністерствѣ просвѣты.

— **Вѣдзначенія.** Е. В. Цѣсарь надавъ пенсіонованому совѣтникови міністеріяльному, Едвартови зъ Олексова Гнѣвшеви, бдність и характеръ шефа секціи. Ділкова евангелицкій громады церковної у Львовѣ, Шпайдера, падѣливъ Е. В. Цѣсарь золотымъ хрестомъ заслуги.

— **Запомоги на дороги новѣтовій и громадскій.** Видѣль краевый надѣливъ видѣль повѣтівъ: въ Збаражи запомогою 5 000 ар. на будову дорбгъ Збаражъ-Нове село и Підволочиска-Збаражъ-Берововиця; въ Бродахъ 6000 ар. на будову дороги нов. Броды-Залбецъ-Тернополь въ Горденѣ 3000 ар. на будову дороги нов. Незвіска-Обертинъ-Кам'ївка; въ Новомъ Санчи 3000 ар. на будову дороги Криниця-Тыличъ. Рѣвночансно обѣцявъ дати запомогу видѣль повѣтівъ: въ Яворовѣ 3000 ар. на будову дороги громадской Яворовъ-Судова вишня; въ Бучачи 2000 ар. на будову дороги громадской Короститинъ-Устя зелене; въ Перемышли 3000 ар. на будову дороги громадской Перемышль-Коровники-Хибропековъ; въ Ланцутѣ 2000 ар. на будову дороги Ланцутъ-Канчуга.

— **При доношніючихъ выборахъ** иноса до Рады державної въ помѣжъ властителявъ бльшихъ посѣлостей округа выборчого Синѣкъ-Бирча-Лѣско-Березівъ-Коросно, вѣдбувшихъ ся минувшою суботы, голосувало 64 выборцѣвъ и одноголосно выбраный п. Володимиръ Гнѣвшевъ властитель Золотого потока.

— **Руско-пародійный театръ** выставить въ Тернополі въ четверть 9 цвѣтня „Мікада“ оперету Суліана; въ суботу 11 цвѣтня „Ізъ моря житеїскаго“ драму М. Бораковскаго и „Яношъ Іштенгага“ оперету Воробкевича (на дохѣдь пп. Д. и М. Кирницкихъ), а въ недѣлю 12 цвѣтня „Ірополкъ Святославичъ“, трагедію Н. Устяновича.

— **Читальня у Войниловѣ** коло Калуша ухвалила дnia 17 марта с. р. на засѣданію видѣлу выслати грамоты почетнымъ членамъ о. Михайлови Форисеви и п. Антонови Серафинови.

причину студени треба скорше шукати на самой земли, якъ десь на сонці и длятого розкажемо заразъ, якъ то вѣденській ученій, Ганнъ, пояснює незвичайну студѣнь сегордочні зими.

Послѣдна зима зъ 1890 на 1891 р. була — каже Ганнъ — вѣдъ 1837 на 1838 р. найстуденѣйша; вѣдъ 1775 р. були вѣдъ неи ще студенѣйши лишь зими зъ 1798 на 1899 и зъ 1830 на 1831 р. Студѣнь въ нашихъ сторонахъ зависить вѣдъ того, якъ розходить ся воздухъ межи серединою землѣ (рѣвникомъ а си північнимъ вершкомъ, бѣгуномъ). Мѣсяцѣ грудень и сѣчень не бувають ще тає дуже студеній, бо вѣдъ моря зъ полуоднія повѣтває ще теплымъ воздухомъ. Скорожъ студеній воздухъ зъ півночи переможе, то и заразъ чусмо, що надходить люта зима. Понадъ Россію перемагає заєдно дуже студеній воздухъ особливожъ тогды, коли земля покрываетъ ся снѣгомъ. Въ зими и сонце не огрѣває північною части землѣ и земля сама випаровує зъ себе бльше тепла, а тогды настає така студѣнь на півночи, що доходити ажъ до 30 або 40 степенівъ. Тогды починають вѣти по цѣлій середній и західній Европѣ студеній вѣтры зъ півночи и всходу та приносить дуже студену хочь суху и погодну зimu. Така зима була н. пр. въ 1870 р., коли ти въ лютомъ було въ Галичинѣ 30 степенівъ (на полі павѣть 31) морозу, а у Вѣдні 20 степенівъ морозу. Такъ само було въ грудні минувшого року. Есть то першій взорець зими.

Часомъ же буває тає, що студеній воз духъ (осередокъ високого тиснення воздуха)

— **Болько осбѣ вилемігрувало** вже зъ Галичини въ минувшихъ десяти лѣтахъ? На се питаніе дають вѣдомовѣдь числа зъ послѣдній конскрипції. Рахунокъ дуже звичайний. Въ послѣдніхъ десяти лѣтахъ надважка дѣтей, що уродились живими, позадъ число помершихъ осбѣ виносила въ Галичинѣ 716.654 осбѣ. Єсли до сего числа додамо станъ людності въ 1 січня 1881 т. е. число 5.926.172 осбѣ, то сума тихъ обохъ чиселъ повинна дати число стану людності въ днемъ 31 грудня 1890 т. е. 6.642.826 душъ. А если після теперѣшнього спisu людності въ Галичинѣ есть лише 6.524.963 душъ, то розница межи тими обома числами вказує, що въ десяти лѣтахъ 117.863 мешканцівъ Галичини пішло шукати щастя за моремъ въ Америцѣ.

— **Въ Болеховѣ** розбігла ся була минувшою суботою чутка що тамъ якійсь швецъ зъ Журавна, Попель, спродаєвъ за 120 зр., рабінови тамошнemu дитину, хлопця пятилѣтнього, котрый вродженый жидовкою а зъ вѣтца христінни бувъ сїу на виховокъ вѣдъ матери жидовки ако незаконне дитя вѣданій. Мати десь пропала, а шведъ потому дитину въ Кохавинѣ окрестивъ, а теперъ жидамъ ако жидена нарадъ за 120 зр. вѣдавъ. Въ наслѣдокъ тогого жандармерія приарештувала швеца и теперъ судъ провадить доходжене.

— **За фальшоване банкноти** одноренськовыхъ васудивъ львівскій трибуналъ судївъ присяжнихъ Панкевича, лькаки п. Чайковскаго, властителя Серново коло Стрѣлиць, на три роки вязницѣ, обостреной постомъ.

— **Страшна бури** Нечуваній вихоръ вирвавъ въ Болеховѣ, передъ двома тижднями зъ корѣньемъ тополю, ростучу побѣчъ костела, а она падаючи убила на мѣсці 13-лѣтнього хлопця, сына рѣльника Шиманського.

— **Інфлюенца** ширить ся въ Чікаго чимъ разъ бльше. Въ протягу лат. великого тиждня померло тамъ 1295 осбѣ, а зъ тихъ бльше якъ 700 па інфлюенцу. Шпиталѣ переновній епідемія не зменшує ся, а противно, ширить ся зъ бльшою силою. Фабриканти домовинъ не можуть доставити товару, а роботи вихъ дні вночі въ руку. На кладовищахъ по колькасотъ людей жде на христінській похорони. Сѣмнацять лѣкарівъ падо жертвою тогі епідемії. Докторъ Темлісонъ, шефъ муніципального бюро статистики обчисливъ въ Велику середу до 200.000 случаївъ тогі слабости.

— **Страшний случай.** Одентъ, Нѣмець агентъ яко-сь фабрики, обѣхавши цѣлій Тироль, и зробивши много добрихъ интересовъ, въ великомъ тиждні передъ латинськими святами хотѣвъ вернутись до Вѣдні де була єго жѣнка и троє дѣтей. Удавъ ся вѣдъ на дворець зельзницѣ, а кушивши карту їзды, увійшовъ до почекальнѣ. Но при самихъ дверехъ напавъ на него якійсь роботникъ італінський, здається тесла, сокирою тиа три разы по головѣ, розбивъ чашку на куски, а опселя ставъ руки по ногахъ въ таїко силою, що одну ногу при ко-

перекинесъ на саму Европу а тогды, коли ще і снѣги покрываютъ землю, починає земля и зъ себе випаровувати богато тепла и робить ся страшна студѣнь десь лишь въ одній сторонѣ. Такъ було зъ 1879 на 1880 р., коли то у Вѣдні доходила студѣнь до 20 степенівъ морозу. Въ томъ роцѣ була то въ полудневій Нѣмеччинѣ найтижна зима вѣдъ початку сего століття; тогды вимерзли тамъ міліоны овочевихъ деревъ. Така зима буває звичайно суха, але передъ тымъ ще спадають великий снѣги. То другій взорець зими.

Третій взорець зими буває тає. Одностайно студеній воздухъ зависає на північномъ заходѣ Европы и понадъ північною Европою а часами перекидавъ ся и на середній Европу. Въ січнію було зразу попустило а вѣдакъ перекинувъ ся студеній воздухъ далеко на північний західъ надъ моремъ зъ водами талими стали вѣти студеній північний вѣтры. Розночансно повисъ бувъ студеній воздухъ и надъ всією Европою и длятого по серединѣ Европы утворилася була, такъ сказати бы, дорога, по котрой котили ся бурі зъ великими снѣговицями и заметелями та засыпали декоративніми снѣгами. (Конець буде.)

и утвѣтъ. Заткнувшись потомъ сокири въ тѣлѣ нещасной жертвы, ставъ утѣкати. Убийника зловлено, по пересѣдено, что страшне се злочинство поновнивъ вонъ въ приступѣ божевольности.

Всѧчина.

Край жабъ. Въ Саксонии, коло мѣста Ортрандъ, есть таке множество жабъ, що сю околицю называють эль давень давна краемъ жабъ. Въ сторонахъ тыхъ були вже водъ колька сотъ лѣтъ люде, котрій лишь тымъ занимали ся и зъ того жили, що ловили и продавали удка зъ жабъ. Такихъ жаболововъ установлювано навѣтъ урядово. Треба знати, що въ декотрихъ сторонахъ удка зъ жабъ уважаютъ за великий присмакъ; они смажать ся на маслѣ, посыпують ся булочною и тогды смакуютъ, якъ молоденъ курятка. Въ католицкихъ краяхъ єдять жабы въ постъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Молочна прятаница.

Въ рѣльномъ господарствѣ може нема другои такъ важной части, якъ господарка молочна, котра у насъ, на жаль, ще дуже а дуже занедбана. Не говоримо вже о малыхъ господарствахъ, котрій на колькохъ моргахъ земель можуть ледви одну, двѣ коровы, або колька штукъ овець удержати, але навѣтъ и великий господарства мало ще умѣютъ вести молочне господарство такъ, щоби оно приносило доходы и для того стрѣчаемо дуже часто, що наші зворы пускають молоко жидамъ въ аренду, той разбовтує его водою та розвозить вѣдакъ по мѣстѣ и продає за добрій грошъ.

О выроблюваню масла, сыра, бринձѣ и т. д. на бѣль розмѣры, не ма вже и бесѣды. Дуже маленько, може лиши колька, масмо у насъ нинѣ такихъ бѣльшихъ господарствъ, котрій бы тымъ займали ся, а однакожъ зъ молока може мати значній зыски не лишь великий, але и малый господарь на колькохъ моргахъ, особливо, коли вонъ зумѣє молоко чи то коровяче чи овече добре зужиткувати, та що коли підъ бокомъ есть мѣсто, де сей продуктъ можна легко а добре збути и коли господарь умѣє его добре до того прилагодити.

Не хочемо тутъ розписувати ся широко о всякихъ можливихъ способахъ зужитковування молока на продажу, але хочемо звернути увагу на деяки способы, якій у насъ практикують ся въ декотрихъ сторонахъ, а котрій годить ся близше познати, бо то способы якихъ можуть уживати хочь бы и поменішій господарь и то не толькъ на продажу, але и для власного домашнаго ужитку. Маємо тутъ на гадїв прятане (консервоване) молока, яке практикує ся у насъ въ горахъ и на подгрою и то майже виключно лишь въ Коломыїщинѣ.

Хто лишь короткій часъ перебувавъ въ Коломыї, той цевно мусѣвъ чувати про прятане молоко, а коли его коли кушавъ, то певно, що лишь зъ похвалою о нѣмъ вѣдозве ся. Есть то рѣдъ спеціально приготовленого квасного молока, вѣдмѣнного вѣдъ такъ званого „кисляку“, котре не лишь далеко вкуснѣйше для домашнаго ужитку, але и лѣпше падає ся до продажи, бо добре платить ся. Такъ само звѣстна такожъ въ Гуцульщинѣ гусянка, молоко прятане, котре дас ся держати цѣлу зиму. Гусянка есть навѣтъ для Гуцулівъ важнимъ артикуломъ торговельнымъ, бо они розвозять ся въ бербеницахъ далеко на долы, ажъ до Гусятина и тамъ мѣняють за збоже. Думаемо, що для нашихъ господинъ, въ рукахъ которыхъ спочиває у насъ майже виключно молочне господарство, буде цѣкава рѣчъ, якъ та молочна прятаница (консерви зъ молока), робить ся, — тожъ подаємо тутъ приписы до неї:

Гусянка робить ся майже виключно зъ молока овечого, хочь можна ся робити и зъ молока коровячого. Молоко варить ся и трохи вистудить ся такъ, щоби було лишь знакъ, що лѣтне. Опосля бере ся деревянну судинку

(гарчикъ, на меншій розмѣры и глинянны горнець), обливає ся квасною сметаною, наливає ся тогды вареного молока, замѣшає ся добре и ставить ся на тепле мѣсце, щоби підсѣло ся. Коли вже підсѣде ся, збирає ся его уважно и поволи, аби не збогнати, полонникомъ и пряче ся до бербеницѣ, котру ставить ся на холоднѣмъ мѣсци, аби молоко не збухтьло. Въ такій способѣ робить ся що дня свѣжа гусянка и докладає ся бербеницу, доки не наповинить ся. Опобеля треба бербеницу заднити липаючи шпунтъ въ нѣй, щоби за кождый разъ, коли потреба, можна гусянку добути, и ставить ся ей въ холодне мѣсце. Такъ зроблена гусянка дасть ся держати цѣлу зиму и есть въ маломъ господарствѣ великою выгодою для цѣлої родини а въ великому для чл҃яды; можна єи такожъ и продавати. Коли гусянка дуже довго стоить, стає тогды дуже квасна, остра и для того підправляють єи вареніемъ молокомъ або таки и водою. Гусянку можна робити собѣ цѣле лѣто, що дня свѣжу, и она есть дуже вкусною, поживною и здорововою сіравою.

Прятане молоко роблять у насть лишь на коломыїскомъ підгрою, спеціально коло Коломыї, на продажу и для домашнаго ужитку; а однакожъ варто, щоби выробу такого молока научились наші господини и въ іншихъ сторонахъ. Оно такъ робить ся: Молоко збирає варити ся и коли проходи, завдає ся сметаною и ставить ся въ теплѣ, аби підсѣло. Друге молоко квасне (кислякъ) вѣдгрѣває ся легко и осторожно, аби не перегрѣти, вѣдставляє ся и вѣдівджеє ся вѣдъ него сырватку; сыръ зъ него додає ся тогды до першого молока а до всего додає ся ще трохи сметаны, замѣшає ся и ставить ся въ холодѣ. Прятане молоко може постояти въ холодѣ три и чотири дні, есть дуже смачне, а въ мѣстѣ добре на продажу.

Рада для газдинь. При доеню коровъ треба перше молоко зъ дойки пустити на землю, а не доїти въ дойницю. Показало ся, що на дойкахъ у коровы осідають часто маленький звѣрятка, котріхъ и окомъ трудно доглянути і змити не можна, а вѣдъ котріхъ вѣдакъ молоко вурдить ся. Молоко вѣдъ старихъ коровъ треба такожъ доїти въ окрему судинку, бо оно есть часомъ горкое и псує цѣлый подой.

Цѣна збожжа и другихъ продуктівъ.

Львовъ: пшениця 8·10 до 8·45, жито 5·90 до 6·15; ячмѣнь 6— до 6·75; овесъ 6— до 7—; рѣпакъ 10·50 до 11—; горохъ 6·20 до 9·75; вика —— до ——; льнянка —— до ——; конюшина червона 42— до 52—; бѣла —— до —— зр. шведска —— до ——; Хмѣль —— до —— зр. за 50 кільо мѣсце Львовъ. Оковита готова за 10.000 літрівъ —— до —— мѣсце Львовъ.

Тернополь: пшениця 7·95 до 8·25; жито 5·75 до 6—; ячмѣнь 5·25 до 7—; овесъ 5·80 до 6·70; горохъ 6— до 9—; вика —— до ——; рѣпакъ 10·25 до 10·70; льнянка —— до ——; конюшина червона 42— до 52—; бѣла —— до —— шведска —— до ——

Торгъ вѣденський зъ 5 цвѣтня. Пригнано всего 4497 штукъ рогатої худобы, 3802 штукъ выпасовихъ а 695 худыхъ; зъ тогого галицкихъ 644 выпасовихъ а 35 худыхъ, буковинськихъ 12 штукъ выпасовихъ. Торгъ бувъ досить млавий, цѣна спала о 1 кр. За галицькі волы выпасовій плачено: за найлѣпшій 56—57 зр. послѣдній 52—55; за угорскій 57—61 и 50—56; за коровы 24—32; за бики 17—33 зр. живої ваги. За худій плачено по 14 до 106 за штуку.

Вѣсти єпархіяльний.

Еп. Переਮыка.

Презенты одержали оо.: Алоїсій Полянський на Вадовичѣ, дек. дорогоцикого; Алекс. Приселопскій на Красну, дек. короснянського; Симеонъ Лонцкій на Зубковѣ, дек. сокальскаго.

Въ домъ пресвитеріяльний для рукополагання принятій: Мих. Тресневскій, Вас. Чернецкій, Волод. Почутко и Ив. Пастернакъ.

Іспытъ конкурсовой вѣдбуде ся въ дніахъ 26, 27 и 28 мая, та 10, 11 и 12 падолиста 1891 р.

Кан. институрований на Рихвальдѣ дек. бѣцкого, о. Мих. Вербицкій, тамошній завѣдатель.

Еп. консисторія вѣднесла ся до Намѣстництва о згоду на кан. институцію запрезентованыхъ оо.: Мих. Попеля на Гомбѣвъ, дек. устрицкого, и Мих. Добрянського на Коблянську волю, дек. самбрекого.

† Посмертній вѣсти.

Юлія зъ Зельскихъ Тустановска, жена о. Атанасія Тустановскаго, пароха въ Пилахъ, упокоила ся въ 42 роцѣ життя. Покойна вѣдзначалась великими пріметами духа и тѣшила ся великою симпатією въ околиці. Вѣчна твой память!

Послѣдній вѣсти.

Сербска екупштина приняла остаточно за конъ прасовий, за котримъ вже и Гарашаникъ голосувавъ. Міністерство вѣйни постановило визначити 25 офіціровъ вѣдлякого оружія и одного авдитора, котрій мають вступити на практику до россійской армії. Офіцери тѣ выїдуть имовѣрно вже днія 13 с. м. на мѣсце призначения.

Власти болгарскій выдалили каваса россійского консулату, котрій писавъ листи зъ погрозою до кн. Фердинанда, княз. Клементини и до мін. Грекова. Жандарми приставили его ажъ до границъ и тамъ его пустили.

Племя Міранцейсовъ надъ рѣкою Инду-сомъ збунтувало ся противъ англійской залоги. Міранцейси напали залогу и убили девять вояківъ, а чотирохъ тяжко ранили. Власти англійскій выслали помочь загроженой залозѣ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень, 8 цвѣтня. *Fremdenblatt* доносить, що бар. Посетті именованій дѣйстнімъ першимъ шефомъ секціи, а пос. гр. Вельзерсгайдмъ другимъ шефомъ секціи въ Міністерствѣ справъ заграницьнихъ.

Прага 8 цвѣтня. На мѣсце два разы выбраного пос. Симса выбрано въ Кралевоградції Молодо-Чеха Сляму 1254 голосами на 1280 голосуючихъ.

Люблія 8 цвѣтня. При доповняючомъ выборѣ выбрано на мѣсце помершого пос. Поклюка торговельника Кушара (консерватиста народовця).

Берлінъ 8 цвѣтня. *Nord. Alg. Ztg.* дementуетъ ще разъ вѣсть о перемѣщуваню россійской армії и доказує, що Россія стоить якъ разъ середъ переведеня нового пляну оборони державы. Навѣть то, що Россія замовила теперь скорострѣльний карабінъ для своиї пѣхоты, доказує, що она не думає приступити вже въ найближшомъ часѣ до якоїсь грѣзної акції.

Лондонъ, 8 цвѣтня. Въ Мозамбікѣ розійшлась чутка, що 250 узброєнихъ Англіївъ постановили силою вѣйти на берегъ коло Цеїри.

Петербургъ, 8 цвѣтня. Царь зъ родиною переселивъ ся до Гатчини.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Кроховецкій

ИНСЕРАТЫ

до „Народной Часописи“ просимо пересылати до конторы пав **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛІТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовомъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовомъ помѣщеню 6 кр. бôльше стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрій частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати одержують бôловѣдный рабатъ.

АНТЕКА ПОДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручает:

ОЛІЙ РЫБІЙ въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противозафельглення, остроти кровы, недокревности, скрофуламъ и т. д.; **бѣлый** пріятнѣйшій бôльше первого, бо двократно чищений диси тильованый. До набитя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

COGNAC
кураційный
правдивый французскій

первоклассной фирмы Ришеръ по цѣнѣ 3.50
до 7 зр. за фляшку — высылае за послѣплатою

Льєопольдъ Літънъскій,
Львовъ, ул. Валова 14.

Пробки даромъ и оплачено!
Всякі сорты

МАТЕРІИ СУКОННЫХЪ

по удивляющо низкихъ, правдиво фабричныхъ цѣнахъ.
Рештки на цѣле убранье по 2, 3, 4 зр. итд. поручает:

Karol Beer, Treppau, (Tuchversandthaus).
Пробки даромъ и оплачено!

Агентовъ всюда пошукує ся.

Мешканцы Львова!

можуть хбснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ
проф. Соксельета

МОЛОКО

Стерилизоване

послѣ методы того професора, есть найтѣшнѣйшъ зъ шту-
чныхъ кормовъ для немовлять и заступае цѣлкомъ кормъ

грудный.

Дѣти, скормленій тымъ молокомъ не слабоутуть на жаднѣ сла-
бости жолудковой або кишковой и въ загатѣ не поддигаютъ такъ легко
слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленія 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштуетъ наименше два разы только.

Проспекта и поисненія даромъ. Замовленія пріймає

Контора Льєопольда Літънъскаго,
у Львовѣ, при улицѣ Валовой ч. 14 (побѣчъ Центральной Каварнѣ).

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикаръ у Львовѣ улица Жолкѣвска (коло заставы),

поручаетъ выprobованій и за скutoчный узнаній

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знаменитій въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде
обава сухотъ, такожъ въ початкахъ хоробы радикально убивающій
бактерії. — **Цѣна пуделка 1 влр.** (Зѣ способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевихъ терпѣніяхъ
именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ
костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позвалася менѣ запоручити, що дешеве се домашнє
средство лѣчить всякий, хотбы застарѣлъ зъ давнихъ лѣтъ ревматизми.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (Зѣ способомъ ужитя.)

Подяка. Веч. п. Брониславъ Виткевичъ, аптикаръ у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мої найсердечнѣйши слова подяки за
Вашъ дѣйстно чудесныи Excelsior. Страшній терпѣнія, якій выдержавъ я зъ кожд
змѣною воздуха, довгій лѣта треваючій болѣ въ костяхъ ногъ, которымъ ни одна
чана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою одніятій,
натертю колькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнѣсть моя лля Вашъ Пане тр
вати буде якъ довго жити буду, а першимъ євъ одгомономъ най будуть тѣ слова
мої подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891.

Антоній Гординський.

Щоденна експедиція на провинцію за побраньемъ почтовыми.

Прошу адресовати В. Виткевичъ, аптикаръ, Львовъ-ІІ бдзамче.

**ФАБРИКА ПАРОВА
ЧЕКОЛЯДЫ И ЦУКРОВЪ
ГЕНРИКА ТРЕТЕРА**

у Львовѣ улица Коперника ч. 3.
поручаетъ досконалу

ЧЕКОЛЯДУ

$\frac{1}{4}$ кильо по 90 кр.

Какао въ порошку

$\frac{1}{2}$ кильо 1·50 кр.

Цукри дессеровы

$\frac{1}{2}$ кильо 1·20 кр.

КАРМЕЛЬКИ

$\frac{1}{2}$ кильо 75 кр.

Замовленія зъ провинції вы-
сылаються ся бôворотною по-
чтою за послѣплатою.

Окулиста Дръ Гезангъ,
б. ельевъ асистентъ и операторъ
на окулистичнай клиніцѣ проф.
Фухса у Вѣдни.

Львовъ, ул. Ягайлонска ч. 2
на противъ нового гмаху Касы
Ощадности

Повній урядження церковній
по дешевої цѣнѣ уставляю,
а именно:

иконастасы, алтарі, кивоты, болтари
процесіональний, такожъ всякий укра-
шенія церковній и правдиво золоченій. На жданіе высылаю пляны.

Чернавскій,
рѣзбаръ у Львовѣ, ул. Сикстуска
ч. 2.

**Яковъ Федерь
мѣскій лѣкарь и акушеръ**

бувшій секундарію общого
шпиталя у Львовѣ, єсѧвши въ
Устю зеленомъ, лѣчить вся
слабости въ кругѣ медицины
и хирургії входячій.

* КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ *

на рокъ 1891,

выданий въ польскомъ языцѣ мѣстить календаріомъ греческе и латинське, богато илюстрованый,
повень цѣкавыхъ розправъ, дотычачихъ збереженія
здоровля, посылає

ЛЬЕОПОЛЬДЪ ЛІТЪНЪСКІЙ,

у Львовѣ, Валова 14,

franco за надбсланьемъ 50 кр. а. в.

Можна таже набути кождого часу всякой
вины лѣчничий.